

2011-02-16

Dnr 43-2010:5178

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Munktorpsskolan och
Himmata skola i Köpings kommun

2011-02-16

Skolinspektionen

Datum: 2011-02-16

1 (4)

Dnr 43-2010:5178

Rektorn vid skolan

Munktorp

731 92 Köping

Köpings kommun

731 85 Köping

Tillsyn i Munktorpsskolan och Himmeta skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1-5

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. En bedömning har gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Granskningen kan dock inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Tillsynen av Munktorpsskolan och Himmeta skola visar att det finns ett antal bristområden för skolorna att arbeta med. Ett av dessa områden är måluppfyllelsen, där resultaten på de nationella ämnesproven i både årskurs 3 och 5 indikerar att elevernas kunskapsresultat behöver förbättras. Skolorna behöver även förbättra dokumentationen av elevernas måluppfyllelse i samtliga ämnen så att resultaten kan följas upp och utvärderas på såväl individ- som grupp- och skolnivå.

Skolan behöver dessutom utveckla sitt arbete med åtgärdsprogrammen så att de tydligt visar vilket behov eleven har. Skolan behöver även förbättra de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen så att det bland annat tydligt framgår vilka kunskaper eller förmågor som eleverna ska utveckla och vilka insatser som skolan behöver vidta för att eleverna ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm, Besök: Sveavägen 159

Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 10

www.skolinspektionen.se

Skolinspektionen

Datum: 2011-02-16

2 (4)

Dnr 43-2010:5178

Rektorn vid Munktorpsskolan och Himmetska skola är förtrogen med verksamheterna och är känd bland personal och elever. Relationen mellan vuxna och elever uppges vara god och eleverna uppges i samtal att de tycker att det är roligt att gå i skolan och att de lär sig många olika saker.

Skolinspektionens beslut:

Skolinspektionen har under tillsynen av Munktorpsskolan identifierat följande brister.

- Måluppfyllelsen är inte tillräckligt hög i Munktorpsskolan. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurserna 3 och 5 indikerar att elevernas kunskapsresultat behöver förbättras (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, Grundskolans kursplaner och betygskriterier).
- De åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av är av varierande kvalitet och uppfyller inte alltid författningarnas krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat regelbundet utvärderas och följs upp på individ-, grupp- och skolnivå (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn ser inte till att lärarnas bedömningar av elevernas kunskapsutveckling följer författningarnas krav när det gäller de individuella utvecklingsplanerna (7 kap. 2 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg).
- Rektorn ser inte till att skolans arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven på en sådan plan (14 a kap. 8 § 1985 års skollag, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).

Skolinspektionen har under tillsynen av Himmetska skola identifierat följande brister.

- Måluppfyllelsen är inte tillräckligt hög i Himmetska skola. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurserna 3 och 5 indikerar att elevernas kunskapsresultat behöver förbättras (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, Grundskolans kursplaner och betygskriterier).

Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm, Besök: Sveavägen 159

Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 10

www.skolinspektionen.se

Skolinspektionen

Datum: 2011-02-16

3 (4)

Dnr 43-2010:5178

- De åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av är av varierande kvalitet och uppfyller inte alltid författningarnas krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat regelbundet utvärderas och följs upp på individ-, grupp- och skolnivå (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn ser inte till att lärarnas bedömningar av elevernas kunskapsutveckling följer författningarnas krav när det gäller de individuella utvecklingsplanerna (7 kap. 2 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg).
- Rektorn ser inte till att skolans arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven på en sådan plan (14 a kap. 8 § 1985 års skollag, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- Skolan erbjuder inte eleverna modersmålsundervisning i enlighet med författningarnas krav (2 kap. 9–13 §§ grundskoleförordningen).

Kommunen och rektorn har ansvar för att åtgärder vidtas för att åtgärda ovanstående brist/brister. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Köpings kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Köpings kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har utredare Jens Pettersson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Ann-Christin Hartman

Enhetschef

Josefine Dahlqvist

Utredare

Beslut

Skolinspektionen

Datum: 2011-02-16

4 (4)

Dnr 43-2010:5178

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolorna
Bilaga 2	Bedömningar och motiveringar för skola Munktorpsskolan
Bilaga 3	Bedömningar och motiveringar för skola Himmetska skola

Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm, Besök: Sveavägen 159

Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 10

www.skolinspektionen.se

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Köpings kommun under januari 2011-mars 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Munktorpsskolan den 25 januari 2011 och Himmets skola den 26 januari 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Munktorpsskolan och Himmets skola, dels den information som samlats in under besöket, då rektorn intervjuades. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Munktorpsskolan och Himmets skola granskades vid det här inspektionstillfället med en tillsynsmodell som innebär att granskningsfokus i huvudsak är riktat mot skolans ledningsfunktion och de rutiner som skolan ska ha för att säkerställa att eleverna har tillgång till en utbildning i enlighet med nationella krav. Granskningen, som genomförts som en begränsad tillsyn, kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i ett kommunbeslut. Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister efter att kommunbeslutet meddelades.

Rektorn har tagit del av och getts möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolorna

Tabell 1: Antal elever i skolorna.

Munktorpsskolan	Antal elever
Förskoleklass	21
Grundskola	88
Himmeta skola	Antal elever
Förskoleklass	6
Grundskola	42

Källa: Skolornas egna uppgifter, januari 2011.

Munktorpsskolan och Himmeta skola är två mindre landsbygdsskolor som tillhör samma rektorsområde och leds av en rektor. Munktorpsskolan ligger cirka tio kilometer nordöst om Köping och har 109 elever. Skolan omfattar förskoleklass och årskurserna 1-5. Klasserna är åldershomogena och lärarna arbetar i arbetslag.

Himmeta skola ligger cirka tio kilometer väster om Köping och har 48 elever. Skolan omfattar förskoleklass och årskurserna 1-5. Årskurserna är fördelade i tre grupper: årskurs 1-3, årskurs 4 och årskurs 5.

Bedömningar och motiveringar Munktorpsskolan

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Måluppfyllelsen är inte tillräckligt hög i Munktorpsskolan. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurserna 3 och 5 indikerar att elevernas kunskapsresultat behöver förbättras.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen
Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan
Grundskolans kursplaner och betygskriterier

Motivering:

Enligt skolans egna uppgifter uppnådde 90 procent av eleverna i årskurs 3 kravnivån på det nationella ämnesprovet i matematik och 80 procent uppnådde kravnivån i svenska läsår 2009/2010.

I årskurs 5 var måluppfyllelsen i alla ämnen 84 procent läsåret 2009/ 2010 enligt skolans egna uppgifter. I det nationella ämnesprovet i engelska uppnådde 80 procent av eleverna kravnivån. I matematik uppnådde 90 procent av eleverna kravnivån och i svenska uppnådde 95 procent kravnivån. Vid en jämförelse med skolans resultat fyra år tillbaka i tiden har en försämring skett i ämnet engelska. I matematik har resultatet varierat mellan en måluppfyllelse på 83 procent och 97 procent de senaste fyra åren. I ämnet svenska är måluppfyllelsen oförändrad i jämförelse med föregående läsår. Skolan behöver arbeta för att förbättra måluppfyllelsen.

Rektorn uppger i inskickad verksamhetsredogörelse och intervju att måluppfyllelsen i övriga ämnen är 100 procent. Skolan saknar dock sammanställningar över måluppfyllelsen i samtliga ämnen på grupp- och skolövergripande nivå, varför Skolinspektionen inte kan göra någon bedömning av måluppfyllelsen i samtliga ämnen. Skolinspektionen vill påpeka vikten av att måluppfyllelsen i samtliga ämnen dokumenteras och analyseras.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av är av varierande kvalitet och uppfyller inte alltid författningarnas krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen

Motivering:

I Munktorpsskolan upprättas åtgärdsprogram när en elev är i behov av särskilt stöd. Skolinspektionen har tagit del av några av de åtgärdsprogram som har upprättats i Munktorpsskolan och kan konstatera att de inte alltid uppfyller författningarnas krav. Det framgår exempelvis inte tydligt vilka elevens behov är och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Skolan behöver fortsätta sitt arbete med att utveckla åtgärdsprogrammen.

Bedömningsområde: Uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat regelbundet utvärderas och följs upp på individ, grupp- och skolnivå.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Tillsynen visar att det systematiska kvalitetsarbetet när det gäller att följa upp och analysera elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen behöver förbättras. Rektorn uppger vid intervjun att lärarna redogör för alla elevers måluppfyllelse i alla ämnen i ett webbprogram. Skolan har dock inte skapat några sammanställningar på grupp- eller skolnivå över måluppfyllelsen i alla ämnen. För att rektorn ska kunna göra systematiska analyser och utvärderingar av skolans måluppfyllelse i alla ämnen och fatta beslut om vilka insatser som är nödvändiga för att förbättra skolans kunskapsresultat är det viktigt att skolan har ett fungerande uppföljnings- och utvärderingsarbete.

Bedömning:

Rektorn ser inte till att lärarnas bedömningar av elevernas kunskapsutveckling följer författningarnas krav när det gäller de individuella utvecklingsplanerna.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg

Motivering:

Utvecklingssamtal genomförs två gånger per läsår i Munktorpsskolan och individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen upprättas för alla elever. De individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som Skolinspektionen har tagit del av är av varierande kvalitet. Det är inte alltid tydligt vilka kunskaper eller förmågor som eleverna ska utveckla och det är heller inte tydligt vilka insatser som skolan ska vidta för att eleverna ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Eleverna i de högre årskurserna på skolan får inte skriftliga omdömen i alla ämnen. De får dessutom blockomdömen i samhällsorienterade ämnen och i naturorienterade ämnen och inte i varje ämne som hör till respektive ämnesblock.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömning

Rektorn ser inte till att skolans arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven på en sådan plan.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Skolan har en plan mot kränkande behandling, benämnd "Munktorps och Himmetska skolas likabehandlingsplan", som enligt rektorn upprättas årligen. Planen innehåller dock en hänvisning till en lag som sedan ett par år tillbaka är upphävd. Enligt 1985 års skollag ska huvudmannen se till att det *varje år* upprättas en plan med en översikt över

de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. De åtgärder som skolornas plan innehåller är dessutom allmänna och behöver anpassas till respektive verksamhet genom att resultatet från kartläggningen av verksamheterna används och synliggörs. Rutinerna behöver även förtydligas så att det framgår hur personalen ska agera redan om en enskild kränkning uppstår. Rutiner och ansvarsfördelning som ska tillämpas om en vuxen utsätter en elev för kränkande behandling behöver även tas fram.

Planen saknar även en redogörelse över vilka åtgärder som skolan planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året och en redogörelse över hur föregående års planerade åtgärder genomfördes.

Eleverna har inte deltagit i utformningen av skolans plan mot kränkande behandling. Skolan måste se till att eleverna görs delaktiga i bland annat upprättandet och uppföljningen av planen.

Bedömningar och motiveringar Himmata skola

Bedömning:

Måluppfyllelsen är inte tillräckligt hög i Himmata skola. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurserna 3 och 5 indikerar att elevernas kunskapsresultat behöver förbättras.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Grundskolans kursplaner och betygskriterier

Motivering:

Enligt skolans egna uppgifter i kvalitetsredovisningen uppnådde 60 procent av eleverna i årskurs 3 kravnivån på det nationella ämnesprovet i matematik och 90 procent uppnådde kravnivån på det nationella ämnesprovet i svenska läsår 2009/2010. Detta läsår hade skolan endast tio elever i årskurs 3, varför enstaka elevers resultat får stort genomslag i statistiken.

I årskurs 5 var måluppfyllelsen i alla ämnen 88 procent läsåret 2009/2010 enligt skolans egna uppgifter. Skolan hade detta läsår 16 elever i årskurs 5. I det nationella ämnesprovet i engelska uppnådde 88 procent av eleverna kravnivån. I matematik uppnådde 100 procent kravnivån och i svenska uppnådde 63 procent kravnivån. Resultatet innebär en försämring i ämnet svenska i jämförelse med resultaten från de två föregående läsåren då måluppfyllelsen var 80 procent. I matematik har resultatet markant förbättras, måluppfyllelsen var de tidigare två läsåren 80 procent. I ämnet engelska har en knapp förbättring skett i jämförelse med de föregående två läsåren. Skolan behöver dock arbeta för att förbättra måluppfyllelsen.

Rektorn uppger i inskickad verksamhetsredogörelse och intervju att måluppfyllelsen i övriga ämnen är 100 procent. Skolan saknar dock sammanställningar över måluppfyllelsen i samtliga ämnen på grupp- och skolövergripande nivå, varför Skolinspektionen inte kan göra någon bedömning av måluppfyllelsen i samtliga ämnen. Skolinspektionen vill påpeka vikten av att måluppfyllelsen i samtliga ämnen dokumenteras och analyseras.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag****Bedömning:**

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av är av varierande kvalitet och uppfyller inte alltid författningarnas krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen

Motivering:

Åtgärdsprogram upprättas för alla elever som är i behov av särskilt stöd. Skolinspektionen har tagit del av några av de åtgärdsprogram som har upprättats i Himmetska skola och kan konstatera att de inte alltid uppfyller författningarnas krav. Det framgår exempelvis inte tydligt vilka elevens behov är och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Skolan behöver fortsätta sitt arbete med att utveckla åtgärdsprogrammen.

Bedömningsområde: Uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat regelbundet utvärderas och följs upp på individ-, grupp- och skolnivå.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Tillsynen visar att det systematiska kvalitetsarbetet när det gäller att följa upp och analysera elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen behöver förbättras. Rektorn uppger vid intervjun att lärarna redogör för alla elevers måluppfyllelse i alla ämnen i ett webbprogram. Skolan har dock inte skapat några sammanställningar på grupp- eller skolnivå över måluppfyllelsen i alla ämnen. För att rektorn ska kunna göra systematiska analyser och utvärderingar av skolans måluppfyllelse i alla ämnen och fatta beslut om vilka insatser som är nödvändiga för att förbättra skolans kunskapsresultat är det viktigt att skolan har ett fungerande uppföljnings- och utvärderingsarbete.

Bedömning:

Rektorn ser inte till att lärarnas bedömningar av elevernas kunskapsutveckling följer författningarnas krav när det gäller de individuella utvecklingsplanerna.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg

Motivering:

Utvecklingssamtal genomförs två gånger per läsår i Himmeta skola och individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen upprättas för alla elever. De individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som Skolinspektionen har tagit del av är av varierande kvalitet. Det är inte alltid tydligt vilka kunskaper eller förmågor som eleverna ska utveckla. Det är heller inte tydligt vilka insatser som skolan ska vidta för att eleverna ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Eleverna i de högre årskurserna på skolan får inte skriftliga omdömen i alla ämnen. De får dessutom blockomdömen i samhällsorienterade ämnen och i naturorienterade ämnen och inte i varje ämne som hör till respektive ämnesblock.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömning:**

Rektorn ser inte till att skolans arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven på en sådan plan.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Skolan har en plan mot kränkande behandling, benämnd "Munktorps och Himmeta skolas likabehandlingsplan", som enligt rektorn upprättas årligen. Planen innehåller dock en hänvisning till en lag som sedan ett par år tillbaka är upphävd. Enligt 1985 års skollag ska huvudmannen se till att det *varje år* upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

De åtgärder som planen innehåller är dessutom allmänna och behöver anpassas till respektive verksamhet genom att resultatet från kartläggningen av verksamheterna används och synliggörs. Rutinerna behöver även förtydligas så att det framgår hur personalen ska agera redan om en enstaka kränkning uppstår. Rutiner och ansvarsfördelning som ska tillämpas om en vuxen utsätter en elev för kränkande behandling behöver även tas fram.

Planen saknar även en redogörelse över vilka åtgärder som skolan planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året och en redogörelse över hur föregående års planerade åtgärder genomfördes.

Eleverna har inte deltagit i utformningen av skolans plan mot kränkande behandling. Skolan måste se till att eleverna görs delaktiga i bland annat upprättandet och uppföljningen av planen.

Bedömningsområde: Enskild elevs rätt

Bedömning:

Skolan erbjuder inte eleverna modersmålsundervisning i enlighet med författningarnas krav.

Författningsstöd:

2 kap. 9–13 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

I Himmeta skola finns elever med ett annat modersmål än svenska. Trots detta har skolan inte erbjudit eleverna någon modersmålsundervisning. Rektorn uppger att han inte har tagit reda på huruvida det i kommunen finns fler elever som talar samma modersmål som eleverna. Rektorn saknar därmed underlag för att fatta beslut om modersmålsundervisning ska anordnas för skolans elever.